

Відкритий

міжнародний **УНІВЕРСИТЕТ**
розвитку людини
«УКРАЇНА»

Open

International **UNIVERSITY**
of Human Development
«UKRAINE»

**Інструкція
з охорони праці № 11
під час виконання лабораторних робіт на
у навчальних лабораторіях**

м. Київ

Право доступу: Загальнодоступний
Використання: Тільки для внутрішнього використання

Зміст

1	Загальні положення.....	3
2	Вимоги безпеки перед початком роботи.....	5
3	Вимоги безпеки під час роботи	6
4	Вимоги безпеки після закінчення роботи	7
5	Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях.....	7

ЗАТВЕРЖДЕНО

Наказ Президента

відкритого університету розвитку
людини «Україна»

«___» _____ 20__ р. № _____

ІНСТРУКЦІЯ № 11

з охорони праці під час виконання лабораторних робіт у навчальних лабораторіях

1 Загальні положення

- 1.1 Дія цієї інструкції з охорони праці (далі – Інструкція) поширюється на осіб, що зайняті роботою на лабораторному обладнанні учбових лабораторій.
- 1.2 Інструкція діє на протязі 5-ти років з дня затвердження.
- 1.3 За даною інструкцією викладачі, лаборанти та інші особи, що зайняті роботою на лабораторному обладнанні учбових лабораторій, інструктуються перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 6 місяців (повторний інструктаж).
Результати інструктажу заносяться в «Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці», в журналі після проходження інструктажу повинен бути підпис особи, яка інструктує, та особи, яку інструктують.
- 1.4 За невиконання даної інструкції працівники та студенти несуть дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.
- 1.5 До роботи на лабораторному обладнанні учбових лабораторій допускаються особи, які пройшли медичний огляд, вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці (перинний інструктаж) та інструктаж з питань пожежної безпеки.
- 1.6 Працівники та студенти повинні:
 - 1.6.1. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку.
 - 1.6.2. Не допускати в робочу зону сторонніх осіб.
 - 1.6.3. Не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці.
 - 1.6.4. Пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці та безпеку товарищів по роботі.
 - 1.6.5. Вміти надавати першу медичну допомогу потерпілим від нещасних випадків.
 - 1.6.6. Вміти користуватись первинними засобами пожежегасіння.
 - 1.6.7. Виконувати правила особистої гігієни.
- 1.7 В процесі роботи на працівників та студентів можливий вплив наступних небезпечних і шкідливих виробничих факторів:
 - а) фізичні:

- підвищений рівень електромагнітного випромінювання;
 - підвищений рівень рентгенівського випромінювання;
 - підвищений рівень ультрафіолетового випромінювання;
 - підвищений рівень інфрачервоного випромінювання;
 - підвищений рівень статичної електрики;
 - підвищений рівень запиленість повітря робочої зони;
 - підвищений вміст позитивних аероіонів у повітрі робочої зони;
 - знижений вміст негативних аероіонів у повітрі робочої зони;
 - знижена чи підвищена вологість повітря робочої зони;
 - знижена чи підвищена рухомість повітря робочої зони;
 - підвищений рівень шуму на робочому місці (від вентиляторів, процесорів, аудіоплат, принтерів);
 - підвищений чи знижений рівень освітленості;
 - підвищений рівень прямої і відбитої блискості;
 - підвищений рівень засліпленості;
 - нерівномірність розподілу яскравості в поле зору;
 - підвищена яскравість світлового зображення;
 - підвищений рівень пульсації світлового потоку;
 - ураження електричним струмом;
- б) хімічні:**
- підвищений зміст у повітрі робочої зони двоокису вуглецю, озону, аміаку, фенолу, формальдегіду;
- в) психофізіологічні:**
- напруга зору;
 - напруга уваги;
 - інтелектуальні навантаження;
 - емоційні навантаження;
 - тривалі статичні навантаження;
 - монотонність праці;
 - великий обсяг інформації, оброблюваної в одиницю часу;
 - нераціональна організація робочого місця;
- г) біологічні:**
- підвищений вміст у повітрі робочої зони мікроорганізмів.
- 1.8 Лабораторні роботи студентам дозволяється виконувати тільки у присутності викладача.
- 1.9
- 1.10 Під час вибору приміщення для розміщення робочих місць необхідно враховувати, що вікна можуть давати відблиски лабораторному обладнанні і викликати значне осліплення в тих, хто працює на ньому, особливо влітку та в сонячні дні.

- 1.11 Приміщення лабораторій повинні мати природне і штучне освітлення. При незадовільному освітленні знижується продуктивність праці викладачів та студентів, можливі короткозорість, швидка втомленість.
- 1.12 Лабораторні приміщення не повинні межувати з приміщеннями, де рівні шуму та вібрації перевищують норму (механічні цехи, майстерні тощо).
- 1.13 Штучне освітлення у приміщеннях лабораторій треба здійснювати у вигляді комбінованої системи освітлення з використанням люмінесцентних джерел світла у світильниках загального освітлення, які слід розташовувати над робочими поверхнями у рівномірно-прямокутному порядку.
- 1.14 У разі природного освітлення слід передбачити наявність сонцезахисних засобів, з цією метою можна використовувати плівки з металізованим покриттям або жалюзі з вертикальними ламелями, що регулюються.
- 1.15 Крім даної інструкції викладачі та студенти повинні виконувати інструкцію з безпечної експлуатації обладнання заводу-виробника.
- 1.16 Під час роботи викладачі та студенти повинні дотримуватись правил особистої гігієни, зокрема:
 - утримувати в чистоті робоче місце;
 - правильно і дбайливо користуватись санітарно-побутовими приміщеннями, засобами індивідуального захисту;
 - перед кожним вживанням їжі мити руки водою з милом чи іншими миючими засобами;
 - дотримуватись питного режиму з врахуванням особливостей умов праці;
 - дотримуватись режиму праці та відпочинку;
 - при появі температури чи інших ознак захворювання слід попередити керівника робіт та негайно звертатись до лікаря.

2 Вимоги безпеки перед початком роботи

Викладач або особа, що відповідає за проведення лабораторних робіт перед початком роботи повинні:

- 2.1 Оглянути робочі місця і привести їх в порядок; впевнитись, що на них відсутні сторонні предмети; все обладнання і блоки з'єднані за допомогою з'єднувальних шнурів.
- 2.2 Перевірити надійність встановлення апаратури на робочому столі.
- 2.3 Перевірити загальний стан апаратури, перевірити справність електропроводки, з'єднувальних шнурів, штепсельних вилок, розеток, заземлення обладнання, що працює під напругою.
- 2.4 Забороняється:
 - експлуатація кабелів та проводів з пошкодженою або такою, що втратила захисні властивості за час експлуатації, ізоляцією; залишення під напругою кабелів та проводів з неізольованими провідниками;
 - застосування саморобних подовжувачів, які не відповідають вимогам Правил будови електроустановок до переносних електропроводок;
 - користування пошкодженими розетками, з'єднувальними коробками, вимикачами, а також лампами, скло яких має сліди затемнення або випинання;
 - обгортання електроламп і світильників папером, тканиною та іншими горючими матеріалами, експлуатація їх зі знятими ковпаками (розсіювачами);

- використання електроапаратури та приладів в умовах, що не відповідають вказівкам (рекомендаціям) підприємств-виготовлювачів.
- 2.5 Відрегулювати освітленість робочого місця.
Студенти, які починають працювати на лабораторному устаткуванні, повинні:
- 2.6 Ознайомитись із місцем розташування апаратури та приладів лабораторної роботи.
 - 2.7 З'єднати прилади та схеми відповідними дротами при відключеному живленні.
 - 2.8 Ознайомитися з інструкцією по експлуатації обладнання.
 - 2.9 Отримати від викладача додатковий матеріал (коли це необхідно) для виконання лабораторної роботи.
 - 2.10 У разі виявлення будь-яких несправностей роботу не розпочинати, повідомити про це керівника робіт.

3 Вимоги безпеки під час роботи

- 3.1 При проведенні робіт на лабораторному устаткуванні дозволяється вмикати обладнання тільки після отримання усного дозволу викладача чи особи, яка відповідає за проведення лабораторних робіт.
- 3.2 Вмикання обладнання здійснювати згідно порядку, описаному в інструкції з експлуатації лабораторного устаткування.
- 3.3 Постійно слід пам'ятати про факт знаходження лабораторного устаткування під напругою, що може бути небезпечним для життя людини.
- 3.4 При заміні деталей у лабораторній роботі електропостачання устаткування повинно бути вимкнено.
- 3.5 При виході з аудиторії, навіть на короткий час, лабораторне обладнання повинно бути вимкнено.
- 3.6 Під час роботи з термометрами та іншими приладами і пристроями, що містять небезпечні для здоров'я людини речовини, потрібно слідкувати за їх герметичністю, не допускати впливу на них підвищених температур тощо. При розлитті ртуті в лабораторії всім студентам та викладачам негайно залишити приміщення та сповістити про це завідувача лабораторії.
- 3.7 Забороняється:
 - Самостійно ремонтувати лабораторне обладнання та апаратуру.
 - Торкатися до струмопровідних частин схеми або приладів.
 - користуватися зіпсованою апаратурою.
 - торкатися струмопровідних частин радіосхеми раніше 60 секунд після їх вимкнення.
 - при увімкненій напрузі залишати приміщення одночасно обом викладачам.
- 3.8 Порядок повідомлення адміністрації про нещасний випадок:
 - 3.8.1. Про кожний нещасний випадок потерпілий або працівник, який його виявив, чи інша особа –свідок нещасного випадку, повинні негайно повідомити безпосереднього керівника робіт (начальника дільниці, майстра) і вжити заходів до надання необхідної допомоги потерпілому.
 - 3.8.2. У разі настання нещасного випадку безпосередній керівник робіт (начальник дільниці, майстер) зобов'язаний: